

## 1.2. Баланси виробництва і споживання продукції овочівництва в Україні

*Аверчев О.В., професор, д. с.-г. н.,  
проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності;*

*Крикунова В.М., доцент, к. е. н.,  
завідувач кафедри загальноекономічних дисциплін,  
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»*

Галузь овочівництва динамічно розвивається в більшості країн світу завдяки зростаючому попиту на продукцію на світовому і внутрішньому ринках. Протягом останніх 20 років виробництво продукції у світі зросло більше ніж удвічі. Відбулися значні зміни структурні у географії виробництва. Найбільшим гравцем на ринку став Китай, частка якого у світовому виробництві овочів складає 52% [59]. Організаційно-технологічною основою зростання виробництва овочевої продукції у розвинених країнах є застосування інтенсивного типу виробництва, використання обмеженої кількості високопродуктивних, достатньо стійких до хвороб і природнокліматичних умов сортів овочів, які дають продукцію високих смакових і товарних якостей [60].

Труднощі цілорічного рівномірного забезпечення ринку свіжою овочевою продукцією створили сприятливі умови для міжнародної торгівлі овочами та сприяли глобальній інтеграції в секторі свіжих овочів. Разом з тим, більша частина овочів виробляється для споживання на внутрішні ринки, а на міжнародному ринку продається лише 5% світового виробництва овочів. Розвинуті країни, і ті, що розвиваються, дедалі більше починають виробляти овочі для експортних ринків. При цьому, якщо Китай та Індія зможуть довести рівень експорту своєї продукції до 10% виробництва, це зможе викликати зростання до 20% частки експорту у глобальному виробництві.

США є домінуючим гравцем у міжнародній торгівлі свіжими овочами, який посідає перше місце як імпортер, і як експортер, на рахунок якого припадає 18% або приблизно 40 млрд дол. США світового обсягу торгівлі свіжими овочами та фруктами. Торгівля між США та Азією значно розширилась завдяки високим темпам економічного зростання та кращому доступу до ринку, чого було досягнуто здебільшого через багатосторонній процес лібералізації торгівлі та постійне зменшення торговельних бар'єрів [94]. Україна входить до числа провідних виробників овочевої продукції у світі. Слід підкреслити, що Україна визнана ФАО перспективним світовим донором продовольства загалом і овочів, зокрема.

Динаміка структури посівних площ Україні відображає пріоритети виробництва аграрної продукції, що враховують потреби продовольчої безпеки, смаки та вподобання споживачів на внутрішньому ринку, а також можливості ефективної реалізації продукції на світовому ринку (рис. 1.1).

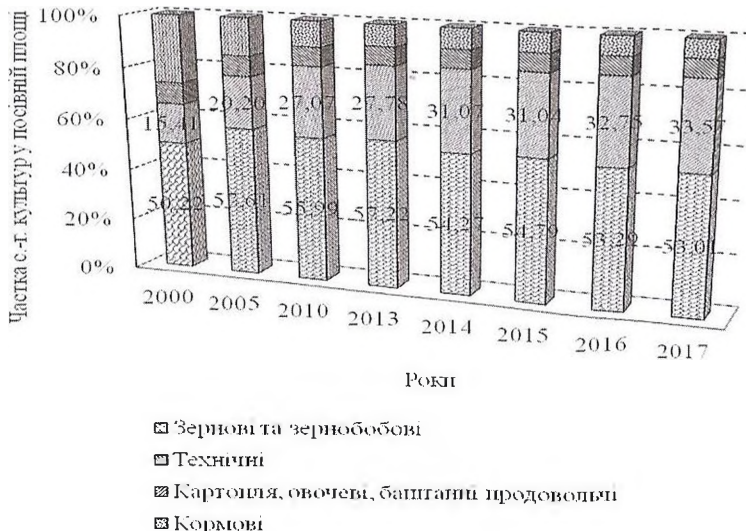


Рис. 1.1. Структура посівних площ в Україні, %